

Nr 255.

Av herr Nilsson, Alexander, m. fl., om skyldighet för importör av bensin att försälja eller förbruka viss del av den importerade kvantiteten i bestämd blandning med motoralkohol, framställd ur avfallslut vid sulfittcellulosa-tillverkning.

Bland de varor, som tynga importsidan av vår handelsbalans, intager bensinen numera en framträdande plats. Införseln av denna vara har under de senaste åren nått följande kvantiteter:

År	milj. liter	milj. kr.
1927	232,1	29,8
1928	312,2	36,0
1929	341,6	41,2
1930	411,9	46,6
1931 (approx.)	435,0	36,0

Kvantitetskurvan har sålunda varit i oavbrutet stigande. Även värdet har gått uppåt ända till år 1931, då bensinprisets starka fall förorsakat en sänkt siffra. Detta har likväl uppgått till ungefär 36 milj. kr., en både absolut och relativt avsevärd summa.

Som bekant förekommer inom landet en egen produktion av för motor-drift användbart bränsle. Det är den av sulfittfabrikanterna framställda motoralkoholen. Denna kommer, efter vad erfarenheten visat, till sin bästa verkan, om den blandas i förhållandet 1:3 med bensin, en blandning, som benämnes lättbentyl och som besitter märkliga egenskaper, vilka överträffa varje annan blandning av sprit och bensin. Det har nämligen framgått, att effekten av den sprit, som ingår i lättbentyl, mer än fördubblas, så att denna blandning får ett värde såsom motorbränsle, vilket med 14 % överstiger bensinens.

År 1931 uppgick cellulosafabrikenas tillverkning av motoralkohol till omkr. 8 milj. liter 99 %, motsvarande en omsättning av omkr. 32 milj. liter lättbentyl. I förhållande till den importerade bensinkvantiteten utgjorde förbrukningen av svensk motorsprit endast omkr. 2 %, och för lättbentylblandningen disponerades omkr. 24 milj. liter bensin, d. v. s. omkr. 6 % av importen.

Det är uppenbart, att här förefinnes ett fält, där svensk industri skulle kunna göra betydande landvinningar på den inhemska marknaden och

handelsbalansen förbättras, tvenne syften, som icke minst under nu rådande förhållanden synas i hög grad beaktansvärda. Då lättbentylen visat sig vara ett synnerligen värdefullt motorbränsle, men dess användning i vårt land ännu är relativt begränsad, tala starka skäl för vidtagande genom det allmännas försorg av särskilda åtgärder för ökad avsättning av denna vara. Den närmast till hands liggande utvägen synes vara att, i likhet med vad som skett i exempelvis Frankrike, tillse, att en viss del av den importerade bensinkvantiteten regelbundet kommer till användning för en blandning av lättbentylens sammansättning och i vilken sålunda skulle ingå $\frac{3}{4}$ bensin och $\frac{1}{4}$ motoralkohol av sulfit.

Hur långt man bör sträcka kravet på en dylik obligatorisk inblandning, torde vara svårt att avgöra, innan erfarenhet vunnits rörande den ifrågasatta föreskriftens tillämpning. Av sådan anledning synes man till en början böra framgå med en viss försiktighet och stanna vid en anordning, syftande till att 10 % av den importerade bensinen skall göras till föremål för inblandning. Med den nuvarande bensinmängden skulle det sålunda bli fråga om en kvantitet av omkr. 45 milj. liter bensin. För att härav få lättbentyl med dess hittills följda sammansättning skulle erfordras tillgång till 15 milj. liter 99 % motoralkohol. För sulfitsprinfabrikationen betyder detta en ökning med 7 milj. eller omkr. 90 %, d. v. s. nära nog en fördubbling av tillverkningen. För handelsbalansens förbättring skulle åtgärden visserligen bli av underordnad vikt, så länge man stannade vid att kräva inblandning för en så ringa del av importen, men i någon mån komme en påverkan likväl att ske, och i varje fall skulle förändringen beteckna ett steg i rätt riktning. Målet bör vara att komma fram till en inblandning av 25 %, men förutsättningen härför är att sådan trygghet gives industrien från statsmakternas sida, att den kan avsätta nödigt kapital för att uppnå den härför nödiga produktionskapaciteten.

Under återopande av det anförda och med hemställen att utskottet ville formulera eventuellt erforderlig författningsföreskrift i ämnet, tillåta vi oss hemställa,

att riksdagen ville besluta, att det skall åligga importör av för motordrift avsedd bensin att av den införda kvantiteten försälja eller förbruka minst 10 % i en blandning, bestående av 75 % bensin och 25 % motoralkohol, framställd ur avfallslut vid sulfitecellulosatillverkning.

Stockholm den 22 januari 1932.

Alexander Nilsson.

Elof B. Andersson.

Gustaf Ehrnberg.

And. Henriksson.